

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

Donatiu de l'Ajuntament

ANY II

NÚM. XXX

OLOT, 30 MARÇ DE 1916

Fig. 1916

Per subscripció i anuncis, i tota correspondència en general, adreçar-se al
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

CONDICIONS

Suscripció. . . . . 1 pesseta trimestre.

Número solt . . . . . 10 céntims.

ANUNCIS { Una plana. . . . . 5 pessetes
Meitat de plana. . . . . 3 »
Quart de plana . . . . . 2 »
Octau de plana . . . . . 1'50 »

DESCOMPTES

Per 6 insercions, el 10 %; per 12, el 25 % i per 24, el 50 %

ÈSQUELES MORTUORIES { Una plana. . . . . 6 pessetes
Meitat de plana 4 »

Pagos a la bestreta

OBRES DE DONYA MARIA MONTESSORI

: : : Método de la Pedagogia Científica : : :
aplicado a la Educación de la Infancia

1 volum, tela, Ptes. 7'50

» rústica, » 6'00

== Manual Práctico del Método Montessori ==

1 volum, tela, Ptes. 4

Els millors llibres d'orientació pedagògica.

Els millors llibres d'educació moderna.

Les comandes a la

CASA EDITORIAL ARALUCE

CORTS CATALANES, 392.--BARCELONA

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXX

OLOT, 30 MARÇ DE 1916

ELECCIONS LLEGISLATIVES

En la quasi totalitat de la vida espanyola s'hi veu a cada pas plena confirmació d'aquella dita de que Espanya es el país dels vice-verses. Pero aont es més palpable la veritat, ridícula i tràgica a la vegada, d'aquella dita es en el laberíntic camp de la política en el qual els contrassentits, les paradoxes i les anomalies son les plantes que hi creixen amb més ufana.

Cal fixar-se en lo que ocorre amb motiu de les vinentes eleccions legislatives per a convencer's de la quasi absoluta ausencia de sinceritat en que viu la política espanyola. Aquí fa ja molts anys que tenim establert un sistema democràtic per el qual els ciutadans son els que elegeixen els homes que han d'exercir el poder legislatiu, poder de eficacia virtualment efectiva car tots els altres li estan supeditats. Ningú podrà negar que a Espanya, en teoria, el poble es el que governa, perquè ell es el que crea el Parlament i, aquest, es l'únic instrument de govern que te soberania efectiva. Docs bé; aquest sistema, eminentment democràtic, es falsejat per tothom, comensant per els que l'han establert, i principalment per aquets, ja que, tractant-se de que el poble elegeixi lliurement els diputats, el Govern, d'acord amb els directors de tots els partits, treballa per a suplantar les funcions del poble i anular sa voluntat imposant li uns candidats que, generalment, res tenen de comú amb els ideals i els interessos dels districtes

I el poble que cada dia blasma dels governants i dels polítics, aquest poble que te sempre la protesta als llavis, simulant que viu en un estat de fatal esclavitut, permet que li sigui suplantada sa voluntat i renuncia a

exercir el dret indiscutible que te de elegir als que l'han de governar, als que dicten les lleis que podrien solucionar els problemes que afecten a l'entranya de sos ideals i de sos interessos.

* * *

La única excepció col·lectiva que existeix a Espanya de la inconcebible anulació dels drets electorals, la constituïm els catalans; i no hi ha cap mena de dubte de que lo que més força ens dona, lo que ens guanya el respecte i el temor que ens tenen els governants es la qualitat de ciutadans dignes, que sabem fer us del dret d'elecció. Perxó aquí queda reduït a un límit molt petit la pressió governamental i perxó, salvades rares excepcions, els districtes catalans elegeixen els diputats que reflexen el modo de pensar de la majoria dels ciutadans i perxó els diputats catalans quan han d'intervenir en la solució de problemes vitals per a Catalunya saben posar sa condició de catalans per damunt de les conveniencies i els lligams de partit.

Peró avui sembla que el Govern vulgui anar contra la realitat i, fent una conxorxa barroera amb tots els descontents i els inadaptats, se disposa al temerari intent de que en les vinentes eleccions la voluntat popular sigui suplantada; vol, en definitiva, que els catalans votin contra Catalunya.

I donant, en mitg de son descabellat propòsit, una prova de instintiva clarividencia, dirigeix lo mes granat de son esforç contra els candidats regionalistes als quals, per lo mateix, excelsa definitivament, perquè, amb sa conducta, reconeix que son els que ostenten amb mes fidelitat l'esperit i la força de Catalunya.

Del Govern actual res pot estranyar-nos car de tots els bons catalans es sabuda la preponderancia que en ell hi te el focus centralista anticatalà, com ho proven els agravis que a la nostra terra dirigeix a cada pas, però lo mes repugnant es el concurs que troba en certs nuclis d'opinió catalana qual deplorable estat de inadaptació i de traïdoria mereix la dura execració dels bons patriotes.

* * *

Cal, doncs, acceptar la batalla, car demostrar que sabem esser ciutadans lliures i que sabem posar nostre amor a Catalunya per damunt de tot. I trovant-se nostre districte fòra del sector combatent, per circumstancies accidentals de tots conegudes, cal que els nostres amics treballin

per el triomf dels candidats regionalistes que lluiten en els districtes veïns de Puigcerdà, Vilademuls, Girona i Santa Coloma.

Fem-nos propia la candidatura de nostres estimadíssims amics:

D. Eusebi Bertràn i Serra

D. Pere Rahola i Molinas

D. Santiago Masó i Valentí

i

D. Joan Ventosa i Calvell

Treballem per a que ni un sol d'aquestos fermes defensors de la causa de Catalunya es vegi privat d'anar al Congrés a defensar la nostra llengua, la nostra cultura i els nostres interessos en la cruenta batalla que's lliurarà per a arrencar del Govern les lleis que han de consolidar, el progrés ascensional de nostra Patria i que han de proporcionar-nos recursos per a vencer en la formidable competència econòmica, que ha de seguir a la gran guerra, i en la que s'ha de decidir el problema de la nostra existència com a país productor, en la que hi va el nostre pa i el dels nostres fills.

ESBOÇOS I ESTUDIS

D'UN HEROE IGNOT

Caminant vacil·lant, gaire bé d'esma, montanyes enllà amb un sacot a la esquena, el nostre home marxaba envers una altra terra fugint de la fam que degut a la manca de treball s'ensenyoria del seu país.

El cel era núvol, i una pluja glacial queia menudament penetrant-li fins al moll dels òssos. El seu rostre denotava un caràcter decaigut, un desesperat... Qualque vegada havia niat en son cervell la funesta idea del suïcidi, idea que una resquicia d'instínt de conservació li havia fet rebutjar.

Arribat a la terra estranya, de parlar estrany, i sens cap conegut enlloc, el cor se li axamplà, i semblà reviure en ell una esperança.

* * *

Mes, la disort el perseguia i li anava al darrera casi be estalonnant-lo. Als pocs jorns que era allí, treballant, la nació per ell hospitalaria i bene-

factora que li donà treball i vida, esclatà en guerra. A mils els emigrats tornaben a llurs terres i a ses llars oblidades, famèlics, mal-girbats, carregats de mainadeta, que feien condol de mirar. Pro, el nostre home no hi era; el seu indòmit caràcter s'oposà a tornar enrera, i es quedà a la terra estranya i quan l'obligàren a marxar a son país l'home es resistí i s'allistà.....

* * *

Passà molt temps, El nostre home era al front, com a voluntari, i un jorn en que la sort o la disort l'esperaba en un esglaiador atac còs a còs, el nostre home es mostrà heroi. Aburrit de la vida, essent-li indiferenta la mort, lluità com un lleó. La sang i l'esperit se li escalfaren, i...matà, matà amb aquella furia, propia del qui poc l'importa la fi de la existencia. I lluità, fins que sentí penetrar el tall gelat d'una bayoneta per sota el muscle, al temps que un cop al cap al feu caure a terra sens sentits.

Fini l'acció i al recullir els ferits del camp de l'espantosa batalla reculliren al nostre home, qui tenia el rostre morat i ple de sang negra i ja seca. -

* * *

Mes tard, en l'inmens jardí que voltaba el xalet convertit en hospital el condecoraren i llavors, quan se vegé amb la creueta daurada sobre el pit, voltat d'una estranya gent, que efusivament l'abrassaven i el cridaven com a casa llur, plorà per primera vegada.

Plorà al veurer el regoneixement d'aquella gent, estranya an ell, i plorà també, perquè per primera vegada coneixia lo que arreu del mon ne denominen Patria.

¡I llavors va anyorar la seva!

J. M. B.

LA PRIMAVERA

A MANUEL MALLÉN GARZÓN

En el gran espectacle de la Natura, la gentil Primavera s'ha deslliurat de les fredes urpes de l'hivern, i ara gronxant-se en ales dels céfirs devalla

de les clares celsties. Embolcallada en gassa sùtil, que reflexa puríssimes altes blavors, escampa arreu l'essència delitosa que's desprèn abundant de son esperit formós de querub; per sa bellesa apar la missatjera dels deus, son esguart remembra la més jove de les Gracies.

Cim dels brancatjes de les arbredes brotades, l'artista del bosc refila bells madrigals, mentres tremolen ses ales plumoses amb espasmes de goig per les bones diades. S'ovira espectant en el diàfan espai el vol joganer de les negres aurenes, que retornen alegres de terres llunyanes per a banyar-se de flaires i llum. En el prat molsut per l'herba frescal d'un vert d'esmeragda, hi llisquen les aigües lluentes d'una riera de serp, ont s'hi reflexa l'imatje rojenca i calmosa de les vaques que s'hi abeuren sedentes, i quines esquelles sonants dueijen amb les notes alegres del fluvial del pastor xavalet. Entremig de les mates que alteren la rosada planuria del prat, hi salten anyells i moltons, no prou vigilats per la xamossa i petita pastora que, atenta al jove sonriure del moço vaquer, no sab tampoc recullir els punts d'unes mitjes feineres que hauria d'estrenar per la festa dels Rams.

Arreu de la terra impera la intensa color de la floralia flairosa. El màgic esclat de la rosa, obra a impuls de la excelsa carícia de la bella Regina, que sempre sonriu al veure el prodigi degut al esplèndid regal de ses caldes besades. Aci'l clavell arabesc, l'anèmone i la tulipa de porpra, allà l'humil violeta boscana i'l jacinte d'atzur, totes les flors de neu i de sang, d'or i de cel, bessen dels calzes per a impregnar a l'ambient d'exornes delícies. Les papellones en vol, el xiuxeig dels aucells, les veus dels infants, el besar de les mares, el cant crestallí de les fresques fontanes escolant-se cim de les pedres del rec, el suau remoreig del fullatje novell que acarona el matinal ventitjol, tot se confón d'alegría magnífica.

La fada Primavera davant dels gràcils prodigis que ella mateixa ha obrat, sent que una joia secreta inonda son cor. El somriurer de la bondat floreix en sos llavis coralins; el seu cor bat com el de la verge enamorada; tot es joc, tot alegría, tot amor i per les mercés de Regina Primavera, la faç de la Natura s'es renovellada.

LLUIS G. BOVER I OLIVERAS

President de l'«Ateneu Mierenc».

PUBLICACIONS

LO QUE PUEDE APRENDER CASTILLA DE LOS POETAS CATALANES, conferencia de D. MIQUEL DE UNAMUNO, publicada per la Revista *Ateneo* de Valladolid.

Algunes de les principals característiques de la actual poesia catalana son estudiades en aquesta conferencia per D. Miquel d'Unamuno, qui es, sens dubte, un dels mes fins observadors, amb que compta Espanya, en l'ordre de la cultura. No podia passar per alt a un subtil observador com ell una febra espiritual tant intensa com la que actualment travessa Catalunya. I en efecte, ell ha vingut manta vegada a estudiar-nos, precisament en els moments culminants de la nostra vida contemporanea, i ha sapigut admirar i estimar als nostres homes de talent. En aixó ha coincidit amb alguns dels més grans homes amb que compta modernament la literatura castellana (Blanco García, Menendez Pelayo, Pereda), i s'ha distingit de tanta i tanta mediocritat que porta a cap contra les nostres coses la innoble conspiració del silenci, creguda de que no nomenant-les ja perden tota valúa devant del mon intel·lectual.

D. Miquel de Unamuno ha posat sovint a les coses catalanes comentaris que per llur cruesa poden haver, de moment, ferit la nostra sensibilitat patriòtica. Però lo cert es que, justos o equivocats, els tals comentaris anaven adornats d'una bona qualitat: eren sincers. Tots els judicis que les qüestions catalanes hajen merescut an aquest escriptor, malgrat la duresa d'algún entre ells, no son obstacle per a que vejam en ell un amic de Catalunya. Li devem per de prompte un favor que, certament, podem agrair a ben pocs espanyols no catalans: l'interés per el moment espiritual que a travéssem.

Soprén, al llegir la conferencia a que'ns referim, el veure en ella observacions dotades d'una justesa, que debades cercaríem en molts crítics de casa nostra.

Diu, per exemple, que en la expressió dels nostres literats s'hi troba una certa *sensualitat del verb*. I efectivament: es aquesta complacencia morosa, sensible en lo que podríem dir el sabor de les paraules, lo que caracteritza palpablement l'estil de molts dels nostres mes granats escriptors, i no manca totalment en el de cap d'ells: recordi 's sinó la poesia den Maragall, la prosa del mallorquí Joan Rosselló, i els versos den Guasch i den Josep M.ª de Sagarra.

Fa remarcar també l'autor el sentiment del paisatge que's troba en la nostra literatura, en contraposició a la carencia d'aquest sentiment de que's ressent la castellana. A qui no acuden, com a confirmant aquesta observació, les proses colorides, palpitants, den Casellas, Ruiria i Vayreda? Qui no recorda aquelles visions de paisatges, traslladades vives, amb tota la frescor, del natu-

ral a la poesia, per l'estre den Josep Carner, den Pijoan, den Guerau de Liost i den Joan Alcover?

En lo que no podem estar d'acord amb el senyor Unamuno es en certes apreciacions que fa sobre la nostra filosofia i sobre la nostra poesia mística. Ni tampoc en les fites que senyala al modern moviment literari català. «Sus hitos.— diu—lo marcan Aribau, Rubió y Ors (el gaitero del Llobregat), Verdaguer i Maragall.» D'acceptar aquesta delimitació, restarien sens lloc aont ser classificades totes les manifestacions del pur classicisme mallorquí, i tot el moviment dit *noucentista*; i aixó no pot admetre's tractant-se d'escoles que han donat a la poesia catalana obres definitives com *Horacianes*, *La columna de foc*, *Capvespre*, *A sol-ixent*, *Les monjoies*, *L'ofrena*, i moltes d'altres. Pot un estar distanciat de certes tendències, però tractant-se de escoles de tanta importància no es possible negar-les-hi una valor que les esmentades tenen en alt grau.

Dirém ultimament, que la finalitat d'aquesta conferència es, no solament, de mera crítica, sinó d'alliçonament que'ls poetes castellàns poden rebre de la nostra poesia. I que en ella poden llegir-s'hi frasses com les següents, que tenen una gran força posades en boca d'un dels mes grans literats castellans: «No puede negarse que el catalán ofrece cualidades favorabilísimas para la poesía. En primer lugar una riqueza fonética mucho mayor que la del castellano, que es en ella muy deficiente.» «Han intentado también poetas catalanes hacer poesía en castellano, mas en general con fracaso estético de sus intentos... No es posible traducirse.»

Vajen aquestes cites, lo mateix que la lliçó que de tota aquesta conferència es dedueix, per a aquells catalans que encara creuen de bona fé en la inferioritat de la nostra gloriosa llengua, i en la seva inutilitat per a la poesia.

GABRIEL RIVERA.

INFORMACIÓ OLOTINA

SOCIETAT OLOTINA DE CULTURA.--Ha sigut repartida junt amb la premsa local la primera publicació d'aquesta Societat contenint el sumari següent: *Motivació.*—*Principals articles dels Estatuts.*—*Consell Directiu.*

Tenim entés que está assegurada la inscripció dels socis numeraris suficients per a que cada una de les Seccions de que consta la *Societat Olotina de Cultura* pugui organitzar-se amb elements adequats a son objecte. Es d'esperar que tots els que sentin vocació per a laborar quotidianament i sincerament en les diverses especialitats culturals sol·licitaran sa admissió com a socis numeraris,

com també es de desitjar que s'inscriguin com a socis adjunts o protectors aquelles persones que vulguin cooperar amb ses quotes al sosteniment de una institució que, lluny de tot partidisme i dotada d'un ample esperit ciutadà, tant pot contribuir al desvetllament de les energies espirituals olotines.

SENY, SENY, SENY!—El deplorable estat de tivantor que ja fa molt temps que regna entre els patrons de una important secció de la nostra industria i la societat obrera del propi ram ha entrat en un periode agudíssim, el qual, si el seny no logra imposar-se, portarà la miseria a innumbrables families i la ruïna a nostra ciutat.

L'assumpte ocasional que ara es debateix es de una naturalesa tant delicada i irresoluble que no vacilem en creure que mai debia haver sigut plantejat. Ens sembla que la natural i llegítima voluntat de millora que senten els obrers podia i debia haver trobat altres objectius per a manifestar-se, dintre els que permeten regateig o transacció armònica. Si ensenya alguna cosa l'experiencia del temps que ja es porta esmersat en discutir inutilment materia tant difícil ¿perquè no hi ha la valentia suficient per a desfer el camí emprès i cercar-ne un altre que pugui tenir sortida? ¿Se fan càrrec els directors del element obrer de la espantosa responsabilitat que per ells representa el perill de que quedin indefinidament sense pa més de vuitcentes persones? ¿no seria millor donar temps al temps i esperar millor ocasió per a plantejar qüestions tant difícils?

Per altra part els patrons s'haurien de fer càrrec de lo terrible que serà la situació de tantes families que, sense haver intervingut en la discussió, hauràn de patir sempre més les conseqüencies de una tràgica decissió. Pensin que en els conflictes socials deuen lliurar-se de la passió el que aspira a trobar la justícia, essent molt dignes de consideració els dèbils que després de donar lo millor de sa vida per a el compliment de son deure estàn a mercè de aquestes ofuscacions complexes i filles del atzar. Per l'amor de Deu seny, seny, seny!

UNA REL·LISCADA.— Que hi hagi un periòdic local que prengui amb certa calor lo de la atracció de forasters es cosa que no està gens malament, perquè entre tots ho hem de fer tot. Però es precís que quan se porta entre mans una campanya hi hagi el seny suficient per no desfer amb la cua lo que's fa amb el cap. Aixó ho diem per lo que li acaba de passar al confrare amb motiu de la vinguda Olot dels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, als quals ha tractat amb evident injusticia i, sobretot, amb un tó quasi despectiu, ben inexplicable tractant-se de forasters que amb tot desinterés venien a honorar a la nostra ciutat amb les primicies del fruit de sos estudis artístics. Certament contrasta l'esmentat tò amb el que s'emplea sovint a favor de qualsevol *cupletista* mes o menys *genial*.

Aixó sols pot atribuir-se a no haber-se recordat de la missió empresa a favor de la atracció de forasters, cosa explicable en una Redacció dintre la qual no hi ha *ni un sol individu* que s'hagi recordat de fer-se soci del Sindicat de Iniciativa, amb tot i ser públic que aquesta institució no pot fer res, precisament per falta de socis. De tots modos, es una relliscada lamentable.

PERE AUBERT
Impressor—Olot

GLOSARI DE XENIVS

(1916 a 1914)

Se publica en fascicles setmanals,
contenint aproximadament un mes
de Glosari

***

Preus de suscripció:

El fascicle setmanal, 25 cèntims
Suscripció trimestral, 3 pessetes

***

S'admeten suscripcions a Barcelona
a casa J. Bartra Laborde
«Tallers Gràfics Montserrat»
Bilbao, 207

QVADERNS D'ESTVDI

Aquesta Revista formarà anual-
ment dos volums d'unes 400 pàgines
cada un. La publicació es farà cada
mes, llevat els de Juliol, Agost i
Setembre, en fascicles d'un míni-
mum de 80 pàgines.

***

Preu de suscripció anual 4 ptes.
Número solt, 50 cèntims

***

Venda i suscripció a Olot:
LLIBRERIA BONET
Carrer Major, n.º 3

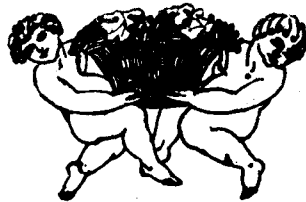
PIU ORRI

S. Esteve, 12

Camisería, Corbatería,
Genres de Punt

Grands assortits
a preus econòmics de
Llanes, Sedes i Cotons

Celler Olotí

Casa recomanada per a
vins de tota confiança

Olis, sabons i comestibles
de primera qualitat

***

Passeig de Blay (Firal), 52
(Davant del Teatre)

TONI-DIGESTOL BURGNET

RESTAURACIÓ DEL PAHIDOR

A base de ferments gástrics al estat natural, gcnolobus, condurango, cuassia simaruba menyanthus trifoliata i chelidonium majus. Remei excelent i comprovat per a curar les dispepsies, siguin o no d'origen nerviós. catarros gástrics, pesadesa, botiment, vértics del estómac. neurastenia gástrica, flatulencies, mal gust i mal olor de la boca. Amb el séu ús s'obtenen incomparables resultats en tota classe de gastralgies (mal de pahidor), calma rápidament el dolor perquè ataca les causes del mal. No conté opi, morfina ni cocaína ni medicaments que puguin produir trastorns en l'organisme.

DIPÓSIT:

Laboratori i Oficina
de Farmacia de

Antón Bolós i Vayreda

Sant Rafel, 28
OLOT

FARMACIA I DROGUERÍA

JOAN CARDELÚS I FILLS

Agents exclussius per a Olot dels tant recomanats

PRODUCTES DE LA PERFUMERÍA GADALÚS

i de la **CREMA BELLA AURORA**

i per a la provincia del insuperable

CHAMPAGNE GEORGE MONTAGNE